

VÅRT SVARTÅDALEN

Nyhetsbrev för dig som bor i Svartådalens. Ges ut av Svartådalens Bygdeutveckling • www.svartadalen.se • februari 2021

PÅ GÅNG I SVARTÅDALEN

PROJEKT SMÄCKEN

Smäcken

Som vi informerade om i föregående nummer, så fortlöper arbetet med att anlägga en bro över Svartån. Vi har nu kommit ett steg längre och bron ligger nu upplagd i Hedbo, i väntan på att läggas på plats.

Vi har under projektets gång försenats på grund av förra vårens vida översvämningar och en regnig och mycket våt höst. I och med att bron nu ligger nära iläggningsplatsen och vår entreprenör är startklar så kommer arbetet att ta fart så fort marken torkat upp.

Det går fortfarande att bidra till broprojektet genom att lämna bidrag eller att köpa en plank till gångbron. Detta genom att swisha 250:- eller valfritt belopp till 123 608 34 48. De som köper en broplanka får sitt namn uppsatt på bron.

Brospann

Fundament

Inom Svartådalens genomförs en rad projekt. Från och med 2020 har ett nytt projekt startat, (SNoK 5, Svartådalens Natur- och Kulturcenter) som finansierats genom medel från bl.a. Länsstyrelsen och Sala kommun.

Inom projektet skall en trädgård för allmänheten anläggas vid Besökscentret, innehållande vattendrag med dammar,

fruktträd, aktivitetsbana för ungdom, växthus och en skolträdgård. Arbetet har redan påbörjats och kommer att pågå under hela 2021. Projektledare: Stig Martinsson.

Stötta Svartådalens!

Vi har många projekt igång för bygdens utveckling. Många av våra projekt är till viss del finansierade genom bidrag från olika håll, Leader Nedre Dalälven, Länsstyrelsen, LONA (Lokala Naturvårdssattingen) m.fl.

Vi behöver bli flera som stödjer bygden, detta kan du göra genom att bli medlem i Svartådalens Bygdeutveckling.

Bli medlem!

Medlemsavgiften är 300:-/år plus en engångsinsats på 2 000:-. Insatsen återbetalas när medlemskapet avslutas.

Medlemsavgiften betalas genom Bankgiro 5399 – 2731, mejla dina, företagets eller föreningsuppgifter till styrelsen@svartadalen.se.

Finns det någon/några person/personer?

Vi behöver hjälp med städning av Besökscentret och med skötsel av badplatserna Paradisbadet och Stävrebadet.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Så skriver vi 2021 ett nytt år med nya möjligheter! För visst känns det lite hoppfullt att vi ska kunna få ett någorlunda mer normalt liv när vaccinet mot covid 19 äntligen är här.

När ni läser det här hoppas jag att ni har deltagit i någon av de 7 intressegrupper som finns för att fundera över framtiden och vilken utveckling ni vill se i bygden. Det arbete som genomförts i grupperna ska nu sammanställas som underlag till kommunens Hållbara översiktsplan och till vår lokala strategi för bygdens eget arbete. Materialet kommer även att ligga till grund för kommunens bidrag till arbetet med ny plan för Lokal utveckling i Nedre Dalälvens Leader område. Det ger sedan möjligheter till pengar för utvecklingsarbete i vår bygd.

Utveckling kan ske på många områden och sätt. Vad vi kan se som en följd av Corona är att besöksantalet i Hälleskogsbrännan 2020 uppgick till drygt 53000 besökare och här finns mycket att göra.

En del av vårt arbete i projekten syftar till att vi ska stå väl rustade för en ökad naturturism. Svartådalens, med sitt fantastiska odlings och skogslandskap och dess ekosystemtjänster, har förutsättningar för ett utökat utbud inom såväl naturturism, rekreation och hälsa.

Det kan ge goda inkomstmöjligheter för kreativa företagare i bygden.

Det pågående arbetet fortskrider med de delar som går att göra och andra delar har vi fått lägga på is. Det medför även att vi minskar på personal. Vi tackar Linn och Annika för deras tid hos oss.

Vi har några tuffa månader kvar innan våren och sommaren gör entré. Under tiden gläds jag över att både duktiga ideella krafter och kommunen jobbar med att iordningställa finfina skidspår och skridskoisor runt om i vår bygd.

Ta väl hand om er så hoppas jag vi kan ses på årsmötet den 31 mars. Då kommer vi att presentera den lokala strategin.

Dags att blicka framåt!

Anitha Barrsäter

Ordförande i Svartådalens Bygdeutveckling

Svartådalens Bygdeutveckling är en ekonomisk förening som arbetar för att hålla vår bygd levande. Svartådalens innefattar Västerfärnebo och Fläckebo socknar samt omgivande områden.

Föreningen startades med målet att se till att bygden har tillgång till bra service, verka för att hålla skolor levande och arbeta för att samarbetet mellan markägare, boende, föreningar och företag ökar. Vårt huvudmål är att vår bygd alltid ska vara levande och attraktiv att bo i och besöka.

Exempel på vad vi i föreningen gör:

- Sköter Paradisbadet och Stävrebadet.
- Tar hand om skötsel av leder för vandring, cykling och kanot.
- Driver utvecklingsarbete och lyfter fram frågor som är viktiga idag och för framtiden till kommunala politiker, som bredband, skola, boende, energi, postservice och samhällsservice.
- Driver webbplatsen: svartadalen.se samt Facebooksidorna: "Svartådalens", "Vi i Svartådalens" och "Svartådalens Natur och Kulturcenter".
- Driver Svartådalens Besökscenter med information om bygden, samhälls- och turistinformation.
- Arbetar med utveckling av Svartådalens Natur- och Kulturcenter och Svartådalens Friluftsområde.

Tillsammans håller vi landsbygden levande, kontakta oss gärna med förslag som kan göra bygden bättre! Mejl: info@svartadalen.se

Vi som arbetar i styrelsen:

Anitha Barrsäter, ordförande

070-736 36 82

Sölvi Sörgjerd, vice ordförande

070-946 32 86

Ingemari Wistrand Martinsson,

sekreterare 076-806 42 80

Ledamöter:

Linda Jax

Kjell Eklund

Jan Johansson

Lillemor Larsson Hassel

Lennart Westerdahl

Ann-christin Korths-Aspegren (adj.)

Agneta Swärd, adjungerad kassör, Ordna Administration i Sala AB.

Kontakta oss gärna om det är något du undrar eller har synpunkter på. mejla till: styrelsen@svartadalen.se

Bankgiro: 5399-2731

Swish: 123 608 34 48

Vindskydd vid Stävrebadet

Vindskyddet vid Stävrebadet är nu på plats. Byggnaden har tillverkats av företaget Trätämjar'n i Nyby.

I mitten av januari genomfördes flytten av vindskyddet från Nyby till Stävrebadet, Lennart Westerdahl och Torbjörn Ander transporterade och lyfte byggnaden på plats.

Transport till uppställningsplats

I skrivande stund återstår att lägga tak och golv i vindskyddet, detta kommer att göras på plats.

Vindskyddet är placerat i anslutning till grillplatsen och vandringsleden.

Avlastning av vindskyddet

Vindskyddet på plats

Vandringsleder

Under våren kommer det att genomföras en översyn och upprustning av våra vandringsleder. Översynen innebär genomgång av markägaravtal, röjning, färgmarkering och nyanläggning av vissa kortare stråk.

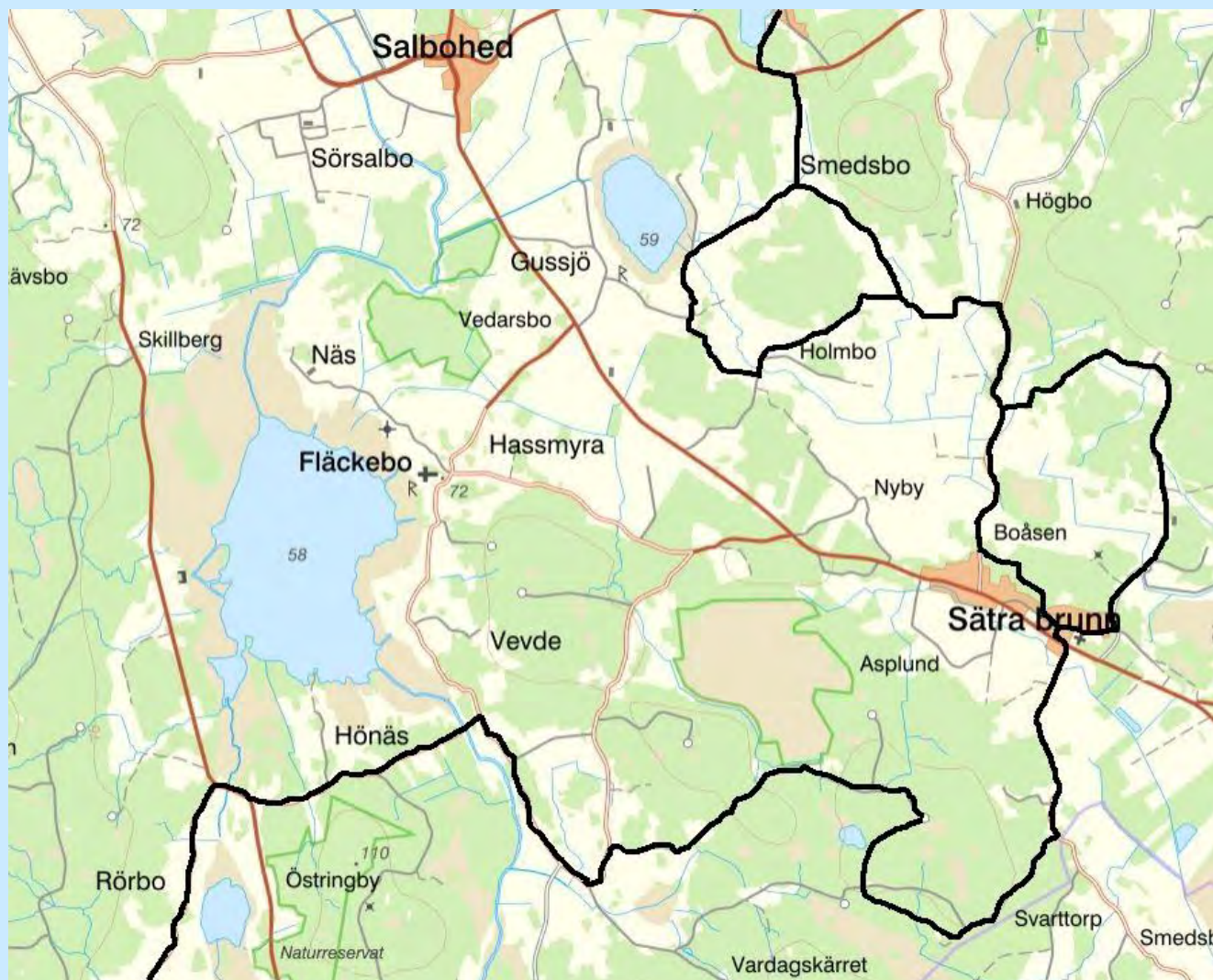
De markägare som berörs av förändringar kommer att kontaktas för skrivande av uppdaterade avtal.

Vandringsledens nuvarande sträckning.

Sträckan Västerfärnebo, via Hedbo, Kvarnsjön, Högsta till Stävsresjön.

Sträckning Stävsresjön via Sättra Brunn, Sisjön, Öster Vrenninge, Älvkullen till Rörbo.

Västerfärnebo Hembygdsförening

– med nya Bygdegården Färnbostugan

Rapport från Västerfärnebo hembygdsförening

Månaderna går fort och vårt hopp står till nya tider inom kort.

Verkligheten kan vi inte påverka men vi planerar utifrån det bästa scenariot.

Ett sedvanligt sommarprogram hoppas vi på. Lördagscaféet blev ett lyckat tillfälle att få träffas. Det vill vi fortsätta med i år också. Föreningens loppis öppnas även då.

Auktionen har flyttats flera gånger. Kanske blir den av i maj -21. Fortsätt gärna att skänka saker till både loppis och auktion.

Vill du baka eller vara till hjälp någon lördag är du välkommen att höra av dig till Anita Forsgren 076-854 20 14 när som helst dagtid.

Vi är tacksamma för det stöd ni alla gav som medlemmar och/eller cafégäster. Vi är nu över 170 medlemmar och det finns plats för många flera. Ni hjälpte föreningen att klara av 2020 med era insatser. Vi hoppas att ni vill stanna kvar även om utbudet inte blir som vanligt. 2021 blir en ytterligare utmaning för föreningen. Vi ska klara av den!

Hembygdsgården ligger i vinteride men i stora stugan arbetas det ändå.

Tyngdpunkten ligger främst på museet, som är ett omfattande projekt. Vi har inhandlat flera begagnade arkitektskåp. Sedan tidigare fanns det, där textilierna förvarats i skolan, flera olika skåp.

Dessa kommer vi att rusta upp och använda. Vi har fått en fin monter till museet, där värdefulla saker får plats och kan ses. Några ytterligare monstrar ska köpas in. Tidigare länshemslöjds-konsulent Anna-Karin Reimersson kan hjälpa till att bedöma textilierna så det blir ett bra urval som exponeras. Birgitta Bäckström har kontakt med henne. Vi har har flyttat över skåp och hyllor, textilier och klädnader till museiedelen av Färnbostugan. Det är en stor och vacker textil skatt, som vi så småningom kan visa upp för allmänheten.

Om du har textilier som är äldre och har anknytning till bygden, som du vill donera så tar vi tacksamt emot. Vi söker en barndräkt att komplettera den samling av Västerfärnebodräkter som finns. Finns den i någons gömma?

I museet arbetar vi med de medel Riksantikvarieämbetet avsatt för kultur- arvsarbetet. Museet kommer alldeles säkert att tillföra bygden ett ytterligare besöksmål.

Med förändrade tider kommer nya lösningar. Ställplatsen för husbilar och husvagnar blev välbesökt. Man stannade 1-2 nätter och var nöjd med platsen.

Vi välkomnar många fler besökare i sommar, både till ställplatserna och till Gammalgården.

Bli medlem i Västerfärnebo hembygdsförening!

Årsavgiften är 100 kr/person och betalas in på BG 351-5459

Välkommen!

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Europa investerar i landsbygdsområden

Kulturföreningen Kilbolokalen

Våren 2021 i Kilbolokalen

Ett nytt år med nya möjligheter har vi framför oss. I Kilbolokalen fortsätter vi vår resa mot en allt säkrare bygdegård för bygdens bästa.

Med hjälp av bidrag från Sala kommun kommer vi byta ut all gammal el i lokalen under våren, något vi ser fram emot. Vi hade även en del planer för olika typer av evenemang under våren som vi tror skulle passat både stora och små, såväl musikintresserade som odling och loppisintresserade. Men vi håller lite på dessa planer och avvaktar tills pandemi och restriktioner ser ljusare ut. Men håll ögonen öppna så ni hänger med när vi sätter planerna i rullning.

Har du idéer om vad vi skulle kunna arrangera i Kilbolokalen? En föreläsning, föreställning, en bytesdag, danskväll eller något helt annat. Tveka inte att hör av dig till oss på 0224-70176 eller bokning@kilbolokalen.se

Vi ser fram emot spännande förslag.

Vi letar efter dig som vill vara delaktig och hjälpa oss att hålla Kilbolokalen igång i bygden. Just nu letar vi bland annat efter medlemmar som vill vara del i vår styrelse. Det är också dags att betala in medlemsavgiften för 2021.

Det är 200 kr per person och du kan betala in det till bankgironummer 331-0604 eller via swish 123 588 45 15. Märk er betalning med "Medlemsavgift, namn och kontaktpuppgifter".

Vi i styrelsen hoppas få möjlighet att träffa er snart, i vår fina lokal.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Fläckebo Hembygdsförening

Några vanliga och mindre vanliga fåglar fotade i Fläckebo.

Fick förfrågan från Fläckebo Hembygdsförening om något inlägg till nästa nummer av Vårt Svartådaalen. Här kommer lite information om och bilder på fåglar som vi nyligen fotat i Fläckebo.

Bild 1. Hökuggla: Mittmatenbild på en hökuggla som är i färd med att svälja ett nyfångat byte. En dagaktiv uggla som häckar i fjälltrakterna men som söker sig söderut under vintern. Man kan se den spana efter smågnagare från någon trädtopp. Därifrån gör den blixtnabba och ljudlösa attacker på bytet som sedan sväljes helt med huvudet före eller lägges på lager för framtida behov.

FOTO: KALLE SJÖLUND

Bild 3. Bläsgås: Under hösten och början av vintern uppehåller sig tusentals gäss på och omkring Fläcksjön.

Det handlar om grågäss, sädgäss och kanadagäss i olika proportioner. Detta år kunde man se 6 stycken bläsgäss som under några veckor uppehöll sig utefter Svartån söder om Fläcksjön. Sannolikt rörde det sig om en familj med 2 vuxna fåglar och 4 årsungar.

Bläsgåsen häckar på tundran långt norrut typ Kolahalvön och passerar Skåne på sin väg till övervintring i Sydeuropa. I våra trakter är den en inte så vanlig observation. Gåsen på bilden har en väl utvecklad vit pannbläs vilket visar att den är över ett år gammal. Visar sig att just denna grupp bläsgäss är riktigt ovanlig här. Det handlar om en grönländsk ras av bläsgås som således häckar på Grönland och övervintrar på Irland och Skottland. Dom här hade tydligen flugit för långt och blir en ordentlig omväg om dom nu hamnar i sitt normala vinterkvarter. Skall vara bara andra gången dessa "grönlänningar" har observerats i Västmanland.

FOTO: KALLE SJÖLUND

Bild 2. Sparvuggla: Vår minsta uggla. Längd 15-19 cm. Mest aktiv i skymningen men kan även ses dagtid som en liten klump högst upp i en grantopp spanande efter småfåglar och smågnagare. Skicklig jägare för sin storlek och kan döda trastar som ju är större än den själv. Även sparvugglan hamstrar byten. Man kan hitta flera döda mesar i samma holk när man rengör fågelholkar och då är det nog sparvugglan som varit framme. Ugglan på bilden visar upp sig i en lite ovanlig pose. Den stirrar rakt på fotografen och breder ut ena vingen. Kanske vill den göra sig större för att inge respekt?

FOTO: STIG ERICSSON

Bild 4. Denna pigga lilla mes som kan vara väldigt ettrig och inte alls mesig behöver ingen närmare presentation.

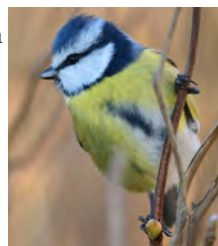

FOTO: STIG ERICSSON

Kalle Sjölund och Stig Ericsson

**FÄRNBO
BYALAG**

Årsmötet planeras att senareläggas och genomföras längre fram i vår.

Bli medlem i Färnbo Byalag du också!

Som medlem stöttar du bevarandet och utvecklingen av vår bygd! 50 kr/person eller 100 kr/familj.

Betalas in på:

Bankgiro 5283-1898.

Gamla och nya medlemmar hälsas välkomna!

Du som vill hyra Bygdegården

kontakta Monica Sornelid 070-531 20 80.

Info: farnbo.byalag@vasterfarnebo.se
www.vasterfarnebo.se/foreningar/farnbobyalag.html

Facebook: Färnbo byalag, Västerfärnebo

VÄSTERFÄRNEBO AIK

Västerfärnebo AIK fotboll hälsar nya som gamla spelare, åskådare och medlemmar välkomna till oss.

Våra lag:

Herrar seniorer, kontaktperson, Hasse Andersson, 070-568 05 80

Damer, kontaktperson, Emelie Törnros, 073-707 83 57

Flickor 07-10, kontaktperson, Emelie Törnros, 073-707 83 57

Pojkar 11-13, kontaktperson, Micke Mattsson, 070-537 00 84

Mix 13-16, kontaktperson, Andreas Norgren, 073-662 69 07

Fotbollsskolan planeras som vanligt att hållas helgen efter skolorslutningen, kontaktpersoner:

Andreas Norgren, 073-662 69 07, Jeanette Vilhelmsson, 073-742 90 14

Mejl: fotboll@vasterfarneboaik.se

Hoppas vi ses på Svedboäng under fotbollssäsongen!

Utställning i Svartådalens Besökscenter

OHTSEDIDH

Samiska kulturyttringar i Mellansverige

13 april
till
29 augusti

Utställning om samisk kultur

Från och med den 13 april till den 29 augusti kan du som är intresserad av att veta mer om den samiska kulturen besöka Svartådalens Besökscenter och ta del av utställningen Ohtsedidh – samiska kulturyttringar i Mellansverige.

Ohtsedidh är en vandringsutställning som producerats i samarbete mellan Västmanlands läns museum, Dalarnas museum, Läns museet Gävleborg, stiftelsen Gaaltje – sydsamiskt kulturcentrum i Östersund, Åtte – svenskt fjäll och samemuseum samt Idre sameby.

På flera ställen i Mellansverige har man hittat spår av den samiska befolkningen. Även i Sala kommun finns fyndplatser med samisk historia som till exempel vid Lapphällarna där det finns rester av samiska boplatser. Ofta förknippas samerna med Sápmi, som sträcker sig igenom flera länder, Ryssland, Finland, Sverige och Norge. Det är det som traditionellt

kallas samernas land. Projektet som tagit fram utställningen har velat öka kunskapen om samernas historia i Mellansverige som för många är okänd.

Samerna är vår urbefolkning och har sina egna språk, flagga och nationaldag.

Den nära relationen samerna har med naturen speglas också i deras förkristna religion och även i deras sätt att leva. Det är med andra ord ibland svårt att hitta spår av samerna och projektet vill också värna om dessa platser så att de får bevaras till framtida generationer.

Denna utställning är också särskilt byggd för skolor och för skolorna finns det studiematerial att arbeta med. Det finns tillgängligt via projektets hemsida där det också finns mycket att läsa om samerna allt från samiskt hantverk till religion och historia.

Källa till fakta om samerna i denna artikel är www.ohtsedidh.se

Vi hälsar både er och utställningen varmt välkomna i april!

Skulle det på grund av rådande pandemi ske förändringar i upplägget kommer detta att meddelas i våra sociala medier.

Svartådalens

Bygdeutveckling

Vidderna Ljuset Lugnet

Besökscentret

Vi driver Svartådalens besökscenter i centrala Västerfärnebo. Här finns turistinformation för alla behov samt utställningar om traktens djur och natur, kulturhistorien samt om skogsbranden 2014. Det finns också en forskarsal där vi samlar material om bygden för framtiden samt ett exkursionsrum och naturskola för barn.

Lokalen har även ett mötesrum som kan hyras.

Vårt Svartådal

Västerfärnebo-Fläckebo församling och Svartådalens Bygdeutveckling delar på kostnaden för Vårt Svartådal/Församlingsbladet som kommer fyra gånger om året. Svartådal behöver hjälp med finansiering, alla bidrag är välkomna, stora som små.

Använd QR-koden och swisha en GÅVA till tidningen Vårt Svartådal.

Tack för ditt stöd!

Vårt Svartådal

Ceders
ADVOKATBYRÅ

AB KARL HEDIN

MELLANSKOG

Fallängetorp
för få och folk

Orrnäs
Timmerfabriken
timmerfabriken.se

Sala Sparbank
skapar växtkraft

Svartådalens
Flis & Pellets AB
0224-743052

Johans
Plåt
Entreprenad
073-726 86 34
Din favorit Plåtalagare

I KORTHET

Mycket är osäkert om hur vi kan handskas med allt i framtiden.

I skrivande stund rekommenderas vi att hålla avstånd och hålla ut. Datum för olika aktiviteter kan komma att ändras, beroende på restriktioner.

Ett som är säkert är att vi behöver utöka samverkan med varandra i Svartådalens. Ett bidrag till detta är denna tidning, Vårt Svartådalens.

Som medlem i Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening kan du medverka i Vårt Svartådalens med text och bild, om ditt företag eller förening eller andra intressanta artiklar.

Material som text och bild till nästa nummer av Vårt Svartådalens ska vara inskickat senast fredagen den 23 april 2021 till styrelsen@svartadalen.se

Ingmari
Wistrand Martinsson
Styrelsen i Svartådalens
bygdeutveckling

Stort tack till våra bidragsgivare till Vårt Svartådalens #8:

- **Färnbo Byalag**
076-806 42 80
farnbo.byalag@vasterfarnebo.se
- **Värma Västmanland AB**
073-573 39 79
fredrik@varma.nu
- **Hagmans Åkeri i Salbohed AB**
070-597 70 08
- **ICA Köplusten**
0224- 74 10 01
- **Johan Andersson Plåt & Entreprenad AB**
073-726 86 34
johan@johansplat.se
- **Karl-Eriks Allservice**
070-315 77 35

Uthyrning av möteslokal

Föreningar i bygden kan hyra Svartådalens Bygdeutvecklings möteslokal inklusive pentry med möjlighet till kaffebryggnings. Pris 300 kr. Bokning sker genom Kjell Eklund 0224 - 74 05 36 eller Ingmari Wistrand Martinsson 076-806 42 80 eller mejl till ingmari@vasterfarnebo.se

Svartådalens
Bygdeutveckling

Vill du bli medlem?

Företag, förening och privatperson.

Bli medlem i Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening!

Medlemsavgiften på 300 kronor per år betalas in till Bankgiro 5399-2731.

En engångsinsats på 2000 kronor tillkommer. Den betalar du in samtidigt med inbetalningen av din första medlemsavgift. Insatsen på 2000 kr återbetalas när medlemskapet avslutas.

Vill du bli företagssponsor?

Vill du bli företagssponsor och stödja vårt arbete skulle det vara varmt uppskattat! Skicka ett mejl till styrelsen@svartadalen.se så skickar vi avtalshandlingarna och berättar mera om marknadsföringen ni får, eller läs mera på: www.svartadalen.se

Vill du bli volontär?

Vill du hjälpa till som volontär? Anmäl gärna ditt intresse med namn, telefonnummer och mejl till styrelsen@svartadalen.se.

Företagssponsorer

- AB Karl Hedin Sågverk, Råvara
Tel 010-121 90 00
www.abkarlhedin.se/ravara/

- Ceders Advokatbyrå AB
Tel. 0224-170 86

- Fallängetorp AB
Tel. 070-736 36 82, 073-091 87 81
www.fallangetorp.se

- Johan Andersson Plåt & Entreprenad
Tel. 073-726 86 34
www.johansplat.se

- Mellanskog Ekonomisk Förening
Tel. 010-482 80 00
www.mellanskog.se

- Sala Sparbank
Tel. 0224-850 00
www.salasparbank.se

- Svartådalens Flis & Pellets AB
Tel. 0224-74 30 52

- Timmerfabriken
Tel. 070-649 02 24
www.timmerfabriken.se

Vi är mycket glada och tacksamma över ert stöd till verksamheten för bygden!